

OSIŘELÉ SESTRY



Uprostřed válečné vřavy se mohou
spolehnout jen samy na sebe...



Shirley Dickson

Osiřelé
sestry

Copyright © Shirley Dickson, 2019
First published in Great Britain in 2019 by Storyfire Ltd. trading as Bookouture

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Karolina Limrová, 2022
Cover © DOBROVSKÝ s.r.o., 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

twitter.com/knihydobrovsky
www.facebook.com/KnihyDobrovsky.cz

ISBN 978-80-277-2739-1 (pdf)

SHIRLEY DICKSON

Osířelé sestry



OBSAH

PROLOG

KAPITOLA PRVNÍ

KAPITOLA DRUHÁ

KAPITOLA TŘETÍ

KAPITOLA ČTVRTÁ

KAPITOLA PÁTÁ

KAPITOLA ŠESTÁ

KAPITOLA SEDMÁ

KAPITOLA OSMÁ

KAPITOLA DEVÁTÁ

KAPITOLA DESÁTÁ

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

KAPITOLA DVANÁCTÁ

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

KAPITOLA PATNÁCTÁ

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

KAPITOLA DVACÁTÁ

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ

KAPITOLA DVACÁTÁ ŠESTÁ

KAPITOLA DVACÁTÁ SEDMÁ

EPILOG

Walovi, který mi vždycky věřil.

PROLOG

K V Ě T E N 1 9 4 5

ETTY HLEDĚLA NA SLOŽENÉ NOVINY LEŽÍCÍ NA STOLE. Titulek velkými tučnými písmeny hlásal: VÍTĚZSTVÍ JE TADY! Z venku z ulice slyšela hlasy oslavujících sousedů, ji ale bolelo u srdce.

V uplynulých dnech se světem rozletěly zprávy o tom, že válka v Evropě skončila, a celá Whale Street teď překypovala nadšením. Paní Moffattová, která provozovala krámkem naproti přes ulici, navrhla, aby uspořádali oslavy vítězství, a tak se v této zapadlé dlážděné uličce měla konat slavnost s ohněm. Takovou příležitost si nikdo nehodlal nechat ujít. Prodavačka nabízela kokardy, plakáty a britské vlaječky a účtovala si za ně jeden až dva šilinky. Místní flamendři se nemálo obávali špatného počasí, ale den byl kromě krátké přepřšky a vzdálené ozvěny hřmění nakonec teplý a občas dokonce vykouklo sluníčko. Dřevěná lehátka z protiletectkých krytů stála vyrovnaná na vysoké hranici, připravená na večer, kdy se bude zapalovat. Na samém vrcholu hromady čekala na svůj osudový okamžik Hitlerova podobizna.

Etty ještě před začátkem slavnosti vyvezla děti v kočárku na práh, aby se mohly také dívat, a sama pomáhala zdobit ulici. Všem visela nad hlavou vlajkosláva v červené, modré a bílé, zdi byly ověšené kokardami a v oknech hrdě vlály britské vlajky. Ulici lemovaly dřevěné stolky zakryté bílými ubrusy, na nichž ležely hrnky, talířky a podšálky. Lidé si z novin vyráběli slavnostní čepice. Později toho dne připravila Etty chleby s lančmítem a upekla mrkvový dort. Pozušila k tomu sušená vejce, protože čerstvá byla jen na příděl. Teď si

ale obě děti dopřávaly odpolední odpočinek v zadní ložnici a Etty zatím plánovala, že se později k oslavám připojí a vezme s sebou jídlo.

Válka je za námi, říkala si. Brzy si bude moci pořídít všechno, po čem touží, a do obchodů už si nebude muset nosit přidělovou knížku.

Přesně ve tři hodiny zapnula rádio a poslechla si dramatický projev premiéra Winstona Churchilla. Z vládní místnosti v domě číslo 10 na Downing Street ohlašoval národu, že válka s Německem skončila. Dav venku na ulici mohutně jásal a pak všichni společně zpívali „On je ten báječný chlapík“. Etty v tu chvíli zaplavil pocit ohromné úlevy. Konečně nadešel dlouho vytoužený den a bylo po válce.

Ještě silnější příval emocí ji ale přemohl po projevu krále Jiřího VI., který z rozhlasových vln přenášely pouliční tlampače zástupům shromážděným na londýnském náměstí Trafalgar a před parlamentem. Král vzdal úctu mužům a ženám, kteří za vítězství položili život. Etty si s bodavou bolestí v srdci připomněla ty, které milovala a ztratila, a také všechno, co mohlo být jinak. Rychle si setřela slzy.

Na mahagonových hodinách umístěných na římse, kde stály mimo dosah dětí, zkontrolovala čas. Bylo půl čtvrté. Manžel se brzy vrátí domů. Rozhlédla se po místnosti, kterou tvořila kuchyň spojená s jídelnou. Pohled se jí zastavil na hromádce dřevěných kostek v ohrádce, s nimiž si dříve toho dne hrály děti. Oči se jí zamžily. *Ta prokletá válka jim navždycky změnila život.*

Vylekalo ji zaklepaní na přední dveře. Otřela si ruce do zástěry a potmělou chodbou se vydala otevřít. Cestou přemýšlela, kdo by to mohl být. Když je otevřela, zůstala stát s ústy dokořán. Hleděla na ducha, který se před ní vynořil z dávné minulosti. Byla to starší hubená žena s vráscitou ustaranou tváří. Měla na sobě široký plášť dlouhý až po kotníky a pánský klobouk s ozdobnou stužkou.

„Nejdražší dítě,“ zvolala přidušeně. „Konečně jsem tě našla.“

Etty na ni nevěřicně hleděla. Přítomnost kamsi zmizela a v paměti se jí vynořily dávné vzpomínky. Vrátila se do minulosti, do onoho osudného dne.

„Pospěšte si, děvčata,“ zvolala máma, když spěchaly ulicí. „Dnes si vyrazíme na výlet tramvají.“

KAPITOLA PRVNÍ

LISTOPAD 1929

ESTHER UDIVILO, ŽE SI MAMINKA VZALA TAK VELKÝ KUFR, ale dlouho o tom nepřemýšlela. Maminka jim totiž slíbila, že pojedou na jedno úžasné místo, a tak byla Esther nadšená. Vzrušující zkušeností pro ni byla i jízda tramvají, protože ve svých čtyřech letech ještě nepřijímala nečekané události s takovým klidem jako její starší sestra Dorothy.

Byl šedý, zamračený den. V takovém počasí se na výlety většinou nejezdilo. V tak brzkou ranní hodinu s nimi maminka obvykle ven nechodila a rozhodně přitom nenosila svůj nejlepší kabát, moderní klobouček a jasně červenou rtěnku. Ty si brávala jen o nedělích.

Esther spěchala, aby mamince stačila. Cestou minula výlohu řeznictví, kde právě stála teta Olga, řezníková žena, s podnosem plným klobás v rukou, a zírala na ni.

„Jedu na výlet s překvapením,“ volala na ni Esther přes skleněnou výplň.

Na tváři tety Olgy se objevil zmatený výraz. Potom cosi zavolala přes rameno.

„Povídám, pospěš si,“ zavelela maminka, která už byla pěkný kus napřed.

Esther tetě ještě rychle zamávala a rozběhla se, aby maminku dohnala.

Minuly řadu cihlových domů, které se tísnily podél ulice. Jejich vysoké komíny chrlily k šedému nebi oblaka černého dýmu. Uličky, kterými procházely, byly lemovány vysokými zdmi, které na vrcholcích zdobily zabetonované skleněné střepy.

„Proč jsou...“

„Aby přes ně nelezly děti,“ skočila jí do řeči maminka, která její otázku předvíдалa.

Sotva postavila kufřík na chodník u tramvajové zastávky, přistoupil k ní nějaký mladý muž a dotkl se krempey svého klobouku.

„Naložila jste si toho nějak moc, zlato,“ řekl. „Nechcete s tím kufrem pomoci?“

„Ano, prosím,“ odpověděla maminka a vykouzčila přitom úsměv, který ale nevypadal zcela upřímně. „To je od vás velmi laskavé.“

„Podle velikosti toho kufru bych řek, že vás čeká pěkná štreka.“

„Pěkná štreka,“ opakovala maminka nezúčastněně. Dorothy, která se jí držela za ruku, ze sebe vydala podivný zvuk. Znělo to, jako by plakala, ale nechtěla, aby ji někdo slyšel.

„Co je s tou žábou?“ zeptal se muž.

Maminka se rozzlobila. „Do toho vám nic není.“

To už se zpoza rohu Frederickovy ulice vynořila rachotící tramvaj. Mladík popadl kufr a vynesl ho na plošinu. Pak jim věnoval poslední pohled a se zavrtěním hlavy rychle zmizel uvnitř.

Mladší z dívek matka vyzdvihla a postavila nahoru, ale Dorothy, které bylo téměř osm, už dokázala nastoupit sama. Esther svírala maminčinu ruku a prohlížela si cestující usazené na dřevěných lavicích. Jakýsi starší muž s hedvábnou šálou kolem krku se prkenně postavil.

„Tady, paninko. Sedněte si s tím děckem na moje místo.“

Maminka mu přátelivě poděkovala. Jakmile se posadila a zvedla si Esther na klín, ozval se zvonek a tramvaj se dala do pohybu. Dorothy stála v uličce vedle nich a maminka ji přidržovala rukou kolem pasu. Dívka, ve tváři celá bledá, upřeně hleděla kamsi před sebe a Esther nemohla přijít na to, co s ní je. Díky všemu tomu vzrušení a nadšenému očekávání však na sestru vzápětí zapomněla. Podívala se vzhůru na toho laskavého džentlmena, který se držel koženého pásu nad hlavou.

„Jedeme na výlet s překvapením,“ vyhrkla.

„Tiše, dítě. Chovej se slušně.“ Maminčiny rty se přísně stáhly do tenké linky.

Za okamžik k nim přistoupil průvodčí v nažehlené uniformě se strojkem na jízdenky v rukou.

„Kam to bude, paní?“

„Jednu plnou a jednu poloviční do Westoe, prosím.“ Maminka se chvíli přehrabovala v kabelce a pak vytáhla několik drobných.

Tramvaj si to šinula ulicí a za okny se v rychlém sledu střídaly obrázky vnějšího světa. Kůň zapřažený do vozu, který vezl klavír, rackové sedící na okrajích sedlových střech řady cihlových domů, obchody jako řeznictví, drogerie či kloboučnictví se svými pergolami nad výlohou, starý muž s plátěnou čepicí plivající do kanálu, nekonečné řady úzkých dlážděných ulic. Jižní Shields byl veliký, mnohem větší, než si Esther představovala. V úžasu se přitulila do bezpečí matčina objetí.

„Už tam budeme?“ zeptala se Dorothy podivně přiškrčeným hlasem.

„Brzy,“ odpověděla maminka.

Dorothy se roztřásla brada a odvrátila hlavu.

Esther vyhrkly slzy a scenérie za oknem se rázem rozmazala. Výlet už jí najednou nepřipadal tak vzrušující. Nový kabát se jí zdál příliš těsný a sametové ozdoby lemující límeček jí začaly škrábat na krku. Stejně jako vlněné punčochy, které jí sahaly vysoko nad kolena. Když se ale chtěla podrbat, svědění se přesunulo jinam.

„Seď klidně, dítě,“ napomenula ji maminka podrážděně.

Esther se rázem nové šaty a lesklé botky, na které byla předtím tak hrdá, přestaly líbit.

Po nějaké době ji maminka setřásla z klína. „Tady vystupujeme,“ ohlásila.

Natáhla ruku, aby se Esther zlehka dotkla na hlavě a na tváři, jako to dělávala, když byla dívka ještě úplně malá a vzbudil ji ošklivý sen.

Maminka vedla dívky uličkou ke dveřím, a když tramvaj zastavila, sestoupila z plošiny. Po ní následovala Esther, pak Dorothy a nakonec jim ještě průvodčí podal kufr.

Tramvaj odřinčela pryč a Esther se rozhlédla. Stály na konci příjemného chodníčku, lemovaného stromy, který se ztrácel kdesi v dálce. Dívka si obdivně prohlížela řadu impozantních budov, oddělovaných od silnice příkrými travnatými krajnicemi a bílými plaňkovými ploty. Ten pohled jí zvedl náladu. Připadalo jí, že žít na takovém místě musí být báječné, a řekla to také matce.

„Těm domům se říká georgiánské a viktoriánské,“ vysvětlovala jí maminka, která své děti ráda poučovala. „A tohle místo se jmenuje Westoe.“ Rozhlédla se. „V okolí jako v téměř celém Shieldsu vyrostly nové domy, ale tenhle kousek,“ kývla hlavou k chodníčku, „se stále podobá těm starým vesničkám. Tady to není jako v těch smogem zakouřených městech.“

„Žijí tu bohatí lidé?“ zeptala se Dorothy.

„Ovšem. Většinou jsou to vlastníci loďařských závodů a dolů.“

Esther netušila, co to znamená, ale přesto přikývla. Matka s nimi často hovořila, jako by byly dospělé, a běda jim, pokud by mluvily hornickým dialektem jako jejich sousedé.

„Vyplatí se vám, když budete správně vyslovovat,“ radila jim matka. „Až budete starší, tak mi poděkujete.“

Esther si tím nebyla tak jistá, protože když maminka nebyla v doslechu, sousedé jí přezdívali paní Vznešená nebo také Její Veličenstvo.

Teď zvedla kufr a odváděla je kolem domu s rovnou střechou.

„Pospěšte si, děvčata,“ zavolala na ně, jakmile vyrazila. „Už to není daleko.“

Mohutné stromy zakrývaly nebe, a když chtěla Esther zahlédnout jejich vrcholky, musela se zaklonit. Byla zvyklá na úzké začouzené uličky s natěsnanými domy. Na rozlehlá prostranství, která se teď kolem ní rozkládala, hleděla s úžasem.

Maminka odbočila do průchodu ve zdi a pak na cestu vedoucí až k silnici obklopené z obou stran polem. Na obzoru se rýsovaly vznešené domy s výhledem na park. Přešly silnici a vydaly se po šterkové pěšině lemující travnaté plochy.

Začalo pršet. Byl to takový ten jemný deštěk, který dokáže člověka promáčet až na kůži, a Esther připadalo, že v něm zahlédla i sněhové vločky. Pomyslela si, že možná bude padat sníh, a byla z toho nadšená.

„A jsme tady,“ řekla maminka a ukázala na komíny vykukující nad vrcholky stromů na obzoru.

„Kde... kde to jsme?“ chtěla vědět Esther. Nikdo jí však neodpovídal.

Všechny tři pokračovaly po šterkové cestě mezi stromy, a když vstoupily na mýtinu, uviděly dům. Esther pohlédla mezerami v mřížoví kované brány a spatřila trávníky, zeleninové záhonky a dřevěný na bílo natřený skleník.

„To je Blakely Hall,“ oznámila maminka a v hlase jí zazněl náznak zbožné úcty. „Kdysi to tu patřilo siru Stanleyemu Blakelymu.“

„Kdo to byl?“ zeptala se Dorothy.

„Šlechtic.“

Esther neměla tušení, kdo to takový šlechtic je, a právě se chystala se zeptat, ale když se zahleděla na impozantní zdi domu, ztratila řeč.

„A ten sir... Stanley... on tu pořád ještě žije?“ zjišťovala Dorothy.

„Už je dávno po smrti.“ Maminka zavrtěla hlavou. „Ubohý člověk. Nemohl mít děti.“ Podívala se na Dorothy. „Byl to dobrý křesťan. Odkázal svůj dům útulku pro opuštěné děti.“

„A komu patří teď?“

„Křesťanské charitě.“

„Tohle je to překvapení?“ zeptala se Esther.

Esther otevřela bránu a ta zavržala. Když prošly pod kamenným obloukem, scéna, která se před nimi v onom listopadovém ránu objevila, vypadala ponuře. Cesta rozdělující travnatou plochu byla posetá opadaným listím, z trávy trčely keříky s uvadlými květy a ve vzduchu visel pach rozkladu.

Esther čekala na maminku, která se nyní zadýchaně držela za nimi. Když je dohnala, společně vystoupaly po schodech tvořených širokými kamennými deskami, vedoucích až k domu.

Budova se stahovacími okny a stěnami porostlými psím vínem skutečně působila majestátně, ale Esther se najednou cítila nervózně a dovnitř se jí nechtělo.

Maminka zabouchala klepadlem a všechny naslouchaly ozvěně, která se ozvala uvnitř. Pak se dveře otevřely a za nimi se objevila dívka o něco starší než Dorothy. Měla na sobě tmavě modré košilové šaty a na nich bílou nabíranou zástěru. Její vlasy barvy myší hnědi byly ostříhané nakrátko a pod klenutým obočím zářil pár temných hnědých očí, které si je bedlivě prohlížely.

„Jsem paní Makepeacová,“ řekla jí maminka.

Dívka přikývla. „Já jsem Sandra. Ředitelka mi řekla, abych vás uvedla do kanceláře.“

Ustoupila stranou.

V potměšilé hale se vznášela vůně včelího vosku. Sandra vedla rodinu halou, a když zabočili doprava, pokračovali dlouhou chodbou pokrytou černobílým linoleem, které Esther vrzalo pod nohama. Došli až ke dveřím s jakýmsi černým nápisem. Esther ještě neuměla číst, ale přála by si vědět, co ta písmena znamenají.

Sandra zlehka zaklepala.

„Vstupte,“ zaburácel jakýsi hlas.

Maminka je vedla dovnitř.

Místnost působila stísněně a z kamen na uhlí v ní bylo přetopeno. Pokoji dominoval velký psací stůl zaplněný stohy papírů, stěny zakrývaly vestavěné police plné plechových pořadačů. Oheň hořící za křbovou mřížkou tu a tam vyplivl jiskry, které dosedaly na kachlová kamna. Esther cítila, že jí začínají rozmrzat konečky prstů a bolestivě v nich škuje.

Dáma sedící za stolem promluvila. „Jsem ředitelka Knowlesová. Vítejte v Blakely Hall.“ Její úsměv působil spíš jako úšklebek a nebyl ani trochu přívětivý. V očích chyběla vřelost. Byly neživé a jakoby zastřené. Esther napadlo, že vypadají jako oči mrtvé ryby. Netušila, co si o té dámě má myslet, a tak se nejdřív křečovitě držela matčina kabátu a pak raději o krok ustoupila a schovala se za ni.

Maminka postavila kufr, chvíli se přehrabovala v kabelce a pak z ní vytáhla arch papíru.

„Smlouvu jsem podepsala, jak jste říkala.“

Ředitelka Knowlesová se za svým stolem postavila. Vzala si papír a celý si ho pročítla. Měla na sobě tmavě modré usedlé šaty. Knoflíčky na živůtku byly díky jejímu ohromnému hrudníku tak napnuté, jako by měly každou chvíli uletět. Šedé vlasy přikryté čepcem jí sahaly až k mohutným ramenům.

Vzhlédla.

„Ano, vše se zdá být v pořádku.“

Odmlčela se a její neživé oči se zkoumavě zabodly do Esther, která se zachvěla.

„Moc to neprodlužujte,“ řekla ředitelka mamince. „Jinak to bude vo dost horší.“

Esther čekala, že matka opraví její výslovnost, ale ta na ni jen zírala a vypadala zmateně.

„Co se bude dít dál?“ zeptala se.

„To už není vaše starost.“

„Můžeme se vrátit domů?“ našla konečně hlas Esther.

Maminka neodpověděla, ale rozkašlala se. Vydávala přitom bublavý zvuk a očividně to nedokázala zastavit. Esther z toho ztěžklo srdce.

„Pošlu Sandru, aby vám přinesla trochu vody.“ Ředitelka vykročila ke dveřím, ale maminka ji gestem ruky zastavila.

„Budu v pořádku...“ řekla a lapala přitom po dechu. „Potřebuju jen chvíličku.“

Esther ale věděla, že to tak není. Po takovém kašli si maminka obvykle musela jít lehnout. Teď vytáhla z kapsy krajkový kapesníček a diskrétně si do něj odplivla. Potom jí ruka klesla a hbitě vstrčila kapesník zpátky do kapsy. Ředitelka vyděšeně vytřeštila oči a přitiskla si ruku na ústa.

„Ocenila bych, kdybyste už šla,“ vyhrkla.

Esther jejich výměna ještě víc vystrašila a nevěřičně na maminku pohlédla. Proč té ošklivé ženské neřekne, co si o ní ve skutečnosti myslí?

Maminka se sehnula do výšky jejich očí. „Něco ti povím,“ prohlásila přelazeným hlasem, který používala, kdykoli ji potřebovala o něčem přesvědčit. „Co kdybyste teď obě šly a trochu se tu porozhlédly? Slyšela jsem, že v miminkovském oddělení je domek pro panenky.“

„Půjdeš s námi?“ zeptala se Esther.

„Ne. Na chvíli si odpočinu. Jděte napřed.“

Ani jedna z dívek se nepohnula.

„Poslechněte matku,“ pokárala je ředitelka.

Esther se nejspíše podívala na Dorothy. Sestra však jen vykulila oči a pohledem ji varovala, aby už neříkala ani slovo. Stály před tou drzou paní a Esther pocítila, jak se v ní zvedá vlna vzdoru. „Já tu zůstanu s maminkou.“

Ředitelka se vztekle naježila. Otevřela ústa, aby něco řekla, ale maminka ji předešla.

„Nic takového neuděláš.“ Když Esther slyšela rozhodnost v jejím hlase, srdce jí pokleslo. „Jděte napřed.“ Potom se pokusila o uklidňující úsměv.

„Tak mazejte.“ Ředitelka se kolébatě vydala ke dveřím. „A rychle.“

A protože netušily, co jiného by měly dělat, obě dívky ji následovaly ze dveří. Celá situace připadala Esther naprosto matoucí. Oči plné slz klopila ke čtvercovému vzoru na linoleu a podvědomě se snažila nešlapat na čáry, protože to přinášelo smůlu.

Ředitelka se zastavila až venku před prosklenými dveřmi. Nahlédla dovnitř a potom vzala za kliku. Esther ji následovala a rázem na ni zaútočil příšerný zápach zvětralé moči překrytý dezinfekcí. Nakrčila nos.

U vzdálenější stěny stála řada dětských postýlek, odkud na ni skrze dřevěné mříže hleděla vážně se tvářící batolata. Starší děti seděly u nízkého stolku. Přísně vyhlížející vychovatelka v pruhovaných modro-bílých šatech, zástěře a škrobeném čepci jim předčítala z nějaké knihy. Potom si Esther všimla, že v nejbližším koutě skutečně stojí dům pro panenky. Chyběly mu sice přední dveře a v jeho pokojích nebyl žádný nábytek, ale trochu jí to zvedlo náladu.

Usmála se na děti sedící za stolem, ale ty jí pohled oplatily s nevzrušeným a úplně prázdným výrazem.

Esther nahmatala ruku Dorothy, která stála vedle ní. To gesto neuniklo ředitelčině pozornosti.

„Ty, děvče, zůstaneš v tomhle oddělení až do příštích narozenin.“

Esther nespokojeně zvolala: „Ale já tu o příštích narozeninách nebudu!“ Podívala se do sestřiných vystrašených očí. „Že ne?“

Ředitelka k ní rázně přistoupila. „Teď budeš poslouchat mě, děvče. Čím dřív to pochopíš, tím líp pro všechny.“

Esther odmítala té obryni věřit. Patřila přece mamince. Chystala se to té paní říct a podívala se na Dorothy. Pochybovačný výraz v její tváři ji však umlčel.

„Neboj se,“ řekla jí starší sestra rozechvěle. „Budu tady s tebou.“

Myšlenka, že by se měla bát, Esther vystrašila. „Kde je maminka? Chci se vrátit domů.“

„Nemůžeme.“ Sestrin hlas zněl dutě a měla zarudlé oči. „Slíbila jsem, že ti nic neřeknu, ale... Teď už na tom asi nesejde. Maminka odjíždí a my tu musíme nějaký čas zůstat.“

Esther zůstala stát jako opařená. Věděla, že jí Dorothy říká pravdu, protože sestra nikdy nelhala. Dokonce ani ve chvílích, kdy ji to mohlo vysvobodit z potíží.

Pustila se její ruky a vyrazila ke dveřím. „Mně se to tady nelíbí... Jdu najít maminku.“

„Nic takovýho dělat nebudeš.“ Mohutná postava ředitelky jí zastoupila cestu, ale Esther byla rychlejší a buclatou ženu oběhla. Otevřela dveře a utíkala chodbou, jako by ji pronásledovalo strašidlo.

„Vrať se!“ vrískala ředitelka. „Nebo toho budeš litovat.“

Esther však měla na mysli jen jedinou věc – najít maminku. Uprosí ji. Řekne jí, jak je jí líto, že nebyla hodná, a že už se nikdy nebude chovat ošklivě.

Běžela, až ji páliło v hrudi, zabočila za roh a vtom ji uviděla. Stála ve spoře osvětlené chodbě a napřaženou rukou právě otvírala vstupní dveře.

„Ach ne! Nechod!“ vylétlo Esther přímo z hrdla. „Ne beze mě.“

Maminka se otočila a na její uplakané tváři dívka uviděla podivně prázdný výraz, který neznala a ani mu nerozuměla.

„Buď statečná, maličká. Brzy se vrátím.“

Potom se za ní dveře zaklaply a byla pryč.

KAPITOLA DRUHÁ

SANDRA NAŠLA OPUŠTĚNOU ESTHER SEDĚT U HLAVNÍCH dveří.

„Ředitelka strašně zuří,“ oznámila jí a založila si ruce na hrudi.

„Být sebou, tak se jí klidím z cesty.“

„Chci najít maminku.“

„Nemůžeš... Je pryč. A jestli se chceš chovat jako uplakánek, tak klidně do toho. Ode mě se ale soucitu nedočkáš.“

Esther vstala a hřbetem ruky si otřela nos. „Nejsem uplakánek,“ prohlásila.

„To už je lepší. Tak padej. Odvedu tě na ošetřovnu. Musí tě prohlídnout sestra Bellová.“

Esther byla příliš zmatená, než aby odporovala, a tak následovala starší dívku domem a pak zastřešenou spojovací chodbou, která vedla do vedlejší cihlové budovy.

Kdykoli si pak v budoucnu vzpomněla na chvíle strávené na ošetřovně, vždycky jí na čele vyrazil pot. Nejdřív jí nařídili, aby si sedla na vysokou stoličku. Kolem ramen jí hodili ručník. Sestra Bellová, což byla vysoká žena se zapadlýma očima, pod nimiž se rýsovaly temné kruhy, vzala velké nůžky a začala jí stříhat vlasy. Když skončila, prameny se válely na podlaze jako mrtví hadi. Esther byla zděšená, protože její kadeře bývaly maminčinou pýchou a radostí. Ručník kolem hrudi byl navíc tak utážený, že téměř nemohla dýchat. Svlékli jí šaty, které pak už nikdy znovu neviděla, a strčili ji do vany plné kouřící vody. Sestra Bellová jí drhla tak dlouho, dokud neměla kůži úplně zarudlou. Potom jí

namočila okudlané vlasy a nalila na ně jakýsi roztok, který nemilosrdně štípal.

Esther se z koupele vynořila celá růžová a bolavá. Nařídili jí, aby se oblékla do ústavní uniformy, což byly tmavě modré pytlovitě šaty převázané bílou nabíranou zástěrou. Potom ji předali zpátky Sandře, která čekala za dveřmi.

Během toho mučení se Esther zařekla, že nebude plakat. Jednak se nechtěla chovat jako nějaký uplakánek, ale hlavně tu nebyla její matka, aby jí osušila slzy.

„To zvládneš, holka,“ utěšovala ji Sandra a přitom ji poplácala po zádech.

Starší dívka ji pak odvedla zpátky do hlavní budovy, kde se Esther ocitla uprostřed dlouhé řady dětí. Všechny dívky měly na sobě stejnou uniformu. A všechny stály tiše jako sochy.

„Proč tu stojíme?“ zeptala se Sandry.

„Tiše. To je fronta na večeri,“ zašeptala dívka. „Můžeš tu stát, jen pokud nebudeš mluvit.“

Potom se jako zázrakem objevila Dorothy. Stála na protější straně chodby a doprovod jí dělala jiná starší dívka. I ona měla na sobě uniformu a jemné vlasy jí v malých chomáčcích trčely od hlavy. Její vyhublá postava v tu chvíli vypadala jako chlapecká.

Když Esther viděla, v jakém je stavu, zmocnil se jí smutek. Stála vedle Sandry a její rozhodnutí neplakat procházelo zatěžkávací zkouškou.

Sestry zachmuřeně hleděly jedna na druhou.

„Ty jsi věděla, kam nás maminka veze,“ obvinila ji Esther. Úplně zapomněla, že ji Sandra nabádala, ať zůstane potichu.

„Teprve od včerejšího večera.“

„Kam odešla? A proč nás nevzala s sebou?“

„To vážně neříkala.“

„A neřekla aspoň, kdy se...“

„Ticho!“ zaburácel jakýsi mužský hlas.

Esther se polekaně vyklonila z fronty a uviděla muže, který na ni hleděl s velmi rozmrzelým výrazem ve tváři.

„Pojď sem!“ nařídil jí.

Ztuhla, ale Sandra ji postrčila vpřed. „Poslechni pana Knowlese.“

Esther došla na začátek fronty, cestou ji doprovázely obezřetné oči ostatních dětí.

Zastavila se až před vychovatelem, oči měla ve výšce jeho zavlitého břicha. Pohledem stoupala výš přes jeho červenou vestičku, na níž chyběl knoflík, po pomačkaném kabátě a zastavila se až na lesklé lysé hlavě.

„Nemáš číslo, děvče,“ vyštěkl. „Jaký je trest za mluvení ve frontě?“

Esther neodpověděla.

„Pane,“ ozval se další hlas. „Ona číslo nemá a ani já ne.“

Byla to Dorothy.

Obočí na mužově tváři v tu chvíli vylétlo vzhůru a čelo se mu pokrylo vráskami. „Ať už to řekl kdokoli, ať okamžitě přijde sem.“

Dorothy se objevila hned vedle Esther a sestry se chytily za ruce.

„Pane, jsme tu nové,“ dodala Dorothy tichým hlasem.

Potom se stala zvláštní věc. Rozzlobený výraz z vychovatelovy tváře zmizel a najednou vypadal méně strašidelně. Tohle Dorothy uměla. Lidé kolem ní se pokaždé uklidnili.

Vychovatel vyklonil hlavu a zahleděl se na řadu děvčat. „Kdo je za tyhle dvě zodpovědný?“

„Já, pane. To já, pane Knowlesi,“ zvolala Sandra.

„Pak jsi odvedla špatnou práci. Už viděly pravidla?“

„Ne, pane. Ještě nebyl čas.“

„Tak to udělejte teď.“

„Ale pane, co moje věci...“

„Hned!“ zařval.

Dívka se ustrašeně přikrčila.



Všechny tři seděly v dívčí ložnici o patro výš na jednom z dřevěných lehátek. Místnost křížovaly silné trámy, na nichž visely přišpendlené úryvky z Bible. Dorothy vysvětlovala, že už četly „Bůh je dobrý“ a „Blahoslavení chudí“.

„Kolik ti je?“ zeptala se Esther Sandry.

„Jedenáct,“ odpověděla dívka.

„Máš nějaké bratry nebo sestry?“

„Bratra. Jmenuje se Alf. Je v chlapeckém oddělení.“

Sandra měla propadlé tváře, a když mluvila, prsty si prohrábla nakrátko ostříhané vlasy. Byla tak hubená, že její nohy vypadaly jako sirky, které jejich maminka používala k rozdělávání ohně. Esther si uvědomila, že by se měla chovat zdvořile, a přestala na Sandru zírat.

„A jak ses na tomhle zvláštním místě ocitla?“ zjišťovala.

„Páč mi oba rodiče umřeli. Jsem sirotek.“

Esther na ni šokovaně hleděla.

Potom pomyslela na matku a srdce jí pookřálo. „My máme maminku.“ S touhou po nějakém ujištění se podívala na Dorothy.

„Na tom nesejde...“ Sandra protočila panenky. „Správná rada Blakely mění pravidla. Když se vdovy nedokážou postarat o děti, přivedou je sem.“

„Kdo ti to řekl?“ zeptala se Dorothy.

Sandra se široce usmála. „Ředitelka. Poslouchám totiž za dvěma.“

Dorothy jí věnovala uznalý úsměv. „Je od tebe pěkné, že jsi nás tu provedla.“

Starší dívka pokrčila rameny. „Neměla jsem na vybranou. Radši bych si dala večeri.“

Všechny tři se odmlčely.

Po chvíli se jí Dorothy zeptala: „O jakých pravidlech to mluvil pan Knowles?“

Sandra si dlouze a bolestně povzddechla. „Visí tu všude na zdech. Ředitelka je během každé první snídaně v měsíci přečte, aby je slyšeli i ti, kdo ještě neumějí číst. Podívejte...“ Ukázala na plakát, který byl připevněný na zadní straně dveří.

Dorothy vstala, přešla ke dveřím a začala číst.

„Dům se každé ráno vytře a uklidí. Kontrolu provedou hlídači. Nikdo nesmí bez dovození opustit budovu...“ Zhluboka se nadechla a pokračovala. *„Všichni z oddělení mladších dětí budou v letních měsících o šesté hodině v postelích...“*

„To jsi ty,“ přerušila ji Sandra.

Esther se ale bránila. „Ale Dorothy taky.“

„Ne! Ona má večerku až v osm a bude tady, v oddělení starších dětí.“

Zjištění, že bude oddělena od své starší sestry, bylo pro Esther tou poslední kapkou.

„Mně se tu nelíbí,“ řekla tichounce.

Dorothy popotáhla. „Mně taky ne.“



Týdny plynuly, maminka se nevracela a Esther si zoufala. V noci v posteli plakala. Nevzlykala nahlas, ale docela potichu, aby ji ostatní děti v ložnici neslyšely. Schovávala se pod dekou a ústa si zakrývala rukou.

Nepatřila sem, neustále si to připomínala. Bylo jen otázkou času, než se maminka objeví. Esther jí věřila a rozhodla se, že do té doby bude statečná.

O sobotách směla Dorothy navštěvovat oddělení mladších dětí, a dokonce mohla přijít bez doprovodu své patronky Sandry. Společně pracovaly v miminkovském oddělení. Denní pokoje a ložnice tak byly soběstačné, jen v kuchyni vařil mrzoutský kuchař.

Sestry si se zkrříženými nohama sedly ke skomírajícímu ohni, který obklopovala kovová mřížka.

„Taky pořád myslíš na maminku?“ zeptala se Esther.

„Snažím se na ni moc nemyslet.“

Esther to překvapilo. Jí vzpomínky na matčinu vřelou vůni a na vrásky, které se jí udělaly kolem očí, pokaždé když se usmála, dodávaly útěchu.

„Copak ty nechceš, aby si nás přišla vyzvednout?“ zeptala se.

„Nebud' hloupá, jasně že chci. Jenom nechci být zklamaná, to je celé.“

„Proč bys měla?“

„Nevím,“ odvětila Dorothy vyhybavě. „Prostě by se to mohlo stát.“ Potom se zavrtěla, jako by se najednou cítila nepohodlně. „Už sis tu našla nějaké kamarádky?“

„Ne. Vychovatelka je zlá a všechny dívky se jí bojí. Prostě jen vyledávají na koberci. Nemluví, nehrají si, nedělají prostě nic. Proč jsou takové, Dorothy?“

„Nevím, ale slibuju, že nedovolím, abys dopadla stejně jako ony.“

„A nikdy mě neopustíš?“

„Nikdy. Jsi moje děvče, pamatuješ?“

Tuhle větu vždycky říkala teta Olga. Nebyla to jejich skutečná teta, ale rodinná přítelkyně. Maminka vedla obchod na rohu Bream Street. Vlastně to byl ve skutečnosti dvoupokojový byt a v jeho zadní místnosti se začouzeným sporákem, velkou manželskou postelí a malým výsuvným oknem jejich rodina žila. Teta Olga pomáhala svému muži provozovat řeznictví, která stálo ve stejné ulici.

Esther si vzpomněla na domov a pocítila záchvěv někdejšího nadšení. Brzy budou Vánoce. Do té doby se pro ně maminka vrátí, tím si byla jistá.



Poslední dny před Vánoci byly temné a studené. Pod dveřmi kvílel průvan, který pokaždé rozdrčel okna. V oddělení miminek vanula komínem meluzína a přinášela s sebou mračna kouře.

Maminka na Vánoce nedorazila a na Esther dolehl drtivý pocit ztráty. Když ji Dorothy o druhém vánočním svátku navštívila, nadhodila: „Třeba maminka měla moc práce v obchodě.“

„Na Vánoce ho vždycky zavírá,“ odpověděla tiše Dorothy. Potom našpulila rty, jako by naznačovala, že už o tom nechce mluvit, ale Esther cítila nutkání maminku bránit.

„Možná je příliš nemocná a nemohla za námi přijet. Pamatuješ, jak jednou musela zůstat v posteli? Bylo jí špatně a nemohla ani otevřít obchod. Tehdy místo ní stála za pultem teta Olga.“

Dorothy uhnula pohledem. „Esther, já už se o *ní* nechci bavit.“

KAPITOLA TŘETÍ

SRPEN 1934

KDYŽ BYLO ESTHER OSM LET, POSTOUPILA DO ODDĚLENÍ starších dětí. Čtyři roky, které dosud strávila v Blakely, byly překvapivě snesitelné. Navázala nová přátelství, poučila se z chyb a duševně se otužila. To bylo pro přežití v sirotčinci nejdůležitější. Zjistila, že pokud má vedle sebe Dorothy, dokáže vydržet všechno.

Na podlaze ložnice v oddělení starších dětí ležela hromada obnošených uniforem a bot. Byl to rituál, který se opakoval na začátku každého školního roku. Starší dívky dostávaly identifikační čísla a od Esther se očekávalo, že si svou šestadvacítku našije na každý kousek oděvu.

„Ale já neumím šít,“ postěžovala si slečně Balfourové, která byla vedoucí oddělení starších dětí.

Slečna Balfourová byla buclatá žena s laskavým úsměvem, růžovými tvářemi a energickým vystupováním. Byla to zapálená křesťanka a svůj život zasvětila Pánu. Ačkoli se stejně jako všichni ostatní ředitelky Knowlesové bála, děvčata pro ni byla přednější, a to bez ohledu na to, jaké nepřijemnosti jí to občas přinášelo. Dívky ji zbožňovaly a Esther nebyla výjimkou.

Slečna Balfourová se na ni povzbudivě usmála. „Kdysi jsem bývala švadlenou.“ Potom ale zvažněla. „Ředitelka trvá na tom, že se všechny její svěřenky musí naučit plést a šít, aby z nich jednou byly dobré služebné.“

Esther se zamračila. Nechtěla se stát služebnou, dobrou ani žádnou jinou.



Život v Blakely byl přísně organizovaný. V šest hodin zazvonil zvon a muselo se vstávat. Esther se oblékla a pak se šla věnovat práci, kterou jí vedoucí oddělení přidělila. Přesně v osm hodin se sirotci shromáždili v jídelně, kde zazpívali několik chvalozpěvů a velebili Pána za jeho nekonečnou dobrotu. Po snídani napochodovali do křídou páchnoucích učeben, kde probíhala vzdělávací část dne.

Jídla, která se podávala v tíživě mlčenlivé jídelně, byla neměnná. K snídani měli ovesnou kaši s kapkou melasy a k obědu mastnou polévku. Několik šťastlivců v ní mohlo najít kousek masa, a k tomu dostali plátek chleba a kousek sýra. Večeři tvořil nepoživatelný rýžový pudink. Esther měla neustále hlad, a tak snědla všechno, co před ni postavili. Rysy tváře však měla stále ostřejší a vystouplejší a celé čtyři roky nosila stejnou velikost šatů.

A pak tu byla všechna ta pravidla a strach z trestu, pokud je neposlechli. V Esther doutnal hněv, který se často projevoval vzdorovitým chováním. Kdykoli mohla, pravidla porušovala, což zlobilo Dorothy, která byla za všech okolností vzorná. Esther si obzvlášť líbovala ve vybrušování a zdokonalování vybrané mluvy, protože to vytáčelo obhroublou paní Knowlesovou. Z kdysi poslušné dívky se postupně stávala spíše nepoddajným a cynickým děvčetem.

Přesto ji nikdy neopustila poslední špetka naděje, že se maminka jednoho dne vrátí.



Dorothy seděla u stolu naproti Esther. Byla vyšší a hubenější, měla hranatou tvář a mandlové oči. Dnes vypadala rozčileně. Kývla na Sandru, která seděla vedle ní. „Sandra nám chce něco říct,“ začala.

Její starší kamarádka se zhluboka nadechla. „Paní Knowlesová rozhodla, že půjdu pracovat na místo zvané Tupy vršek.“

„Není to v Jižním Shieldsu?“

„Ano. Ředitelka samozřejmě tvrdí, že jsem měla štěstí,“ řekla ponuře. „Majitelka domu totiž nežádá příplatek, aby nás zaměstnala. Ty peníze použiju, abych si pořídila pracovní oblečení.“

Sandře mělo být za dva týdny patnáct. Nadešel čas opustit sirotčinec. Neměla žádné příbuzné, jen mladšího bratra Alfa, který žil v chlapeckém oddělení. Esther se ještě nikdy nezamýšlela nad tím, kde bude Sandra žít, až jednou odejde z Blakely.

„A ty ani nevíš, kdo jsou ti lidé, pro které budeš pracovat?“ zeptala se.

Dorothy na svou sestru upřela rozrušený pohled. „Jak se tvá zaměstnavatelka jmenuje?“ zeptala se jejich kamarádky.

„Paní Kirtonová.“

„To je hezké jméno.“

„Myslíš?“ pookřála Sandra.

„Přijdeš nás navštívit?“ zeptala se Esther.

„Když to půjde.“ Sandra tomu ale očividně sama příliš nevěřila.

Esther něco napadlo. Obrátila se na sestru. „Ale co když tu už nebudeme? Co když se pro nás mezitím vrátí maminka?“

Sandra protočila panenky. „To jí to ještě nikdo neřekl?“

„Co mi měli říct?“

Na tváři Estheřiny sestry se objevil provinilý výraz. Než však Sandra stačila odpovědět, padl na ně stín. „Děvčata,“ řekla upjatě slečna Balfourová, „je čas jít.“

„Ano, slečno,“ odpověděly unisono.

O chvíli později už Esther zapomněla, že se chtěla zeptat na něco, čeho se obávala.



V den, kdy Sandra odcházela, dostaly sestry svolení čekat společně s Alfem u předních dveří, aby se mohly rozloučit. Sandra přišla celá utopená v širokém černém plášti, který jí sahal až ke kotníkům.

Měla na sobě také černé punčochy, šněrovací boty a v ruce nesla malý oprýskaný kufřík.

Esther si všimla, že má v očích strach.

„Sbohem, Alfe, a buď tu hodný,“ řekla Sandra a chabě se na svého bratra usmála. Chlapec s popelavě bledou tváří vzdorovitě okopával linoleum.

Sandra se pak zadívala na Dorothy. „Slib, že mi budeš psát.“

„Budu.“

Žádná objetí na rozloučenou se nekonala, protože v Blakely se na projevy náklonnosti hledělo s nelibostí. Paní Knowlesová stála opodál a s rukama založenýma pod obrovským hrudníkem sledovala, jestli neporušují pravidla.

Když se měla rozloučit s Esther, začala Sandra hlasitě posmrkávat. „Ona se nevrátí, víš... vaše maminka. Bude lepší, když se to dozvíš teď...“ Očima vyhledala Dorothy. „A je lepší, že ti to říkám já.“

„Je čas jít,“ vložila se do toho ředitelka Knowlesová. Přistoupila ke dveřím, otevřela je a podala Sandře kousek papíru. „Tvoje nová adresa. A tady máš na jízdenku.“ Do ruky jí strčila pár mincí.

Sandra vyšla do slunečního světla. „Sbohem,“ řekla rozechvělým hlasem. Pak se dveře zavřely a byla pryč. Ta chvíle se až příliš podobala mamčinu odjezdu a Estheriny útroby náhle jako poletující motýli zaplavily obavy.

Nastalo šokované ticho, bylo slyšet jen pláč dětí z oddělení miminek. Sandřin bratr odpěchal chodbou pryč a ani se neohlédl.

Esther se osopila na svou sestru. „Co tím Sandra myslela? Maminka se nevrátí?“

„Nebudeš mi tu zvyšovat hlas, děvče,“ ozvala se direktivně ředitelka Knowlesová.

Esther se však nehodlala nechat umlčet. „Vrátí se. Slíbila mi to.“ Této naděje se držela celé roky. V těch nejtemnějších dnech byla tohle jediná myšlenka, která jí dávala sílu vydržet.

„Nebud' směšná, šestadvacítka. Jsi majetkem Blakely. Tvoje matka podepsala smlouvu už před mnoha lety.“

Esther to vyrazilo dech. „Dorothy, řekni jí, že to není pravda.“

V očích její sestry se v tu chvíli odrážela její vnitřní muka. „Ach, Esther... Měla jsem ti to říct už dávno.“

V okamžiku, kdy její naděje zemřela, se uvnitř Esther něco zlomilo. Nějakým nevysvětlitelným způsobem si náhle uvědomila, že už není nevinná.

Ředitelka Knowlesová se napřímila. „Za takovou drzost budeš bez večeře, děvče. A můžeš být ráda, že jsem tak shovívavá.“



„Měla jsem ti to říct už dávno, Esther, ale bála jsem se, že ti to ublíží.“ Dorothy měla ve tváři bolestný výraz.

Večeře už skončila a sestry teď seděly naproti sobě u stolu. Mladší sestra však Dorothy neposlouchala. Hloubala nad otázkou, která jí celý den nedopřávala klid.

„Co je to smlouva?“

„Dohoda.“

„Se kterou maminka souhlasila?“

Dorothy si cucala prst. „Podepsala papír, kde stojí, že za nás Blakely ponese odpovědnost až do našich patnácti let. Taková jsou pravidla.“

Esther zakručelo v břiše. „Jak to víš?“

Dorothy se chabě usmála. „Sandra často poslouchala u klíčové dírky, vzpomínáš?“

„A maminka ti o tom neřekla ani slovo?“

Dorothy zaváhala. „Vlastně ano. Prozradila mi to noc předtím, ale moc mi to nevysvětlila. Říkala, že je nemocná a nezvládne to. Prý nás vezme na speciální místo, kde to pro nás bude lepší. Prý si to tam prohlédla a byla spokojená, protože nám dají najíst a budeme mít střechu nad hlavou. A nařídila mi, abych se o tebe postarala.“

Esther byla v šoku. „Proč nás nedala k tetě Olze? Myslím tím, než se zase uzdraví.“

„Byla jsem ještě hodně malá, Esther, ale vzpomínám si, že nás k tetě Olze dát nechtěla, protože ta se musela s manželem starat o řeznictví.“

„Takže nás odložila sem...“

Když si Esther konečně uvědomila celou pravdu, vzplál v ní hněv jako odpálená petarda. Tváří v tvář faktům už nemohla popírat skutečnost. Maminka nebyla andělskou bytostí, kterou celé roky uctívala, ale úplně cizí člověk. Sobecký člověk, který dokázal myslet jen na sebe.

„Já ji tak nenávidím!“ vykřikla.

„To neříkej.“

„Ale je to pravda.“

Dorothy se na ni podívala tak smutně, až jí to málem zlomilo srdce. „Pořád je to naše maminka.“

„A proč nás tedy nenavštěvuje?“

„Možná je příliš nemocná.“

„Příliš nemocná, aby nám napsala nebo aby poslala někoho, kdo by se přišel podívat, jak se nám daří?“

„Já opravdu nevím,“ přiznala zničeně Dorothy.

„Už je mi jedno, jestli se pro nás někdy vrátí.“

„Esther! To přece nemyslíš vážně!“

„To tedy myslím.“ Estheřino srdce bylo z nekonečného čekání na matku unavené a teď se zatvrdilo. Přísahala si, že už nikdy nebude nikomu věřit. Samozřejmě kromě Dorothy.

„Až ti bude patnáct, pošlou tě pracovat ven, jako to udělali se Sandrou?“

Dorothy si pročísala vlasy. „Kam jinam bych šla?“

Byl to dlouhý a náročný den a Esther už se nedokázala tvářit statečně. Myšlenka na to, že jednou ztratí i svou sestru, na ni byla příliš a z očí jí vyhrkly slzy.

„Nebud' smutná,“ utěšovala ji rozechvělým hlasem Dorothy. „Možná je to tak nejlepší.“ Zatvářila se odhodlaně. „Už jsem o tom přemýšlela. Najdu nám nějaký nový domov, takže už se nikdy nebudeme muset rozloučit.“

Esther však pojmenovala svůj největší strach. „Co když se něco stane a ty se pro mě nebudeš moct vrátit?“

„Slibuju, že nic takového se nestane. Jsi moje děvče, pamatuj si to.“

KAPITOLA ČTVRTÁ

LISTOPAD 1937

VDEN, KDY DOROTHY OPOUŠTĚLA BLAKELY, SE Z HROZIVĚ zataženého nebe spustil prudký déšť se sněhem.

Esther stála venku na nejvyšším schodu a čekala na svou sestru. Bylo jí dvanáct a už si ani nevzpomínala, kdy naposledy plakala. Teď ale cítila, že k tomu nemá daleko. Ztěžka polkla.

„Vrať se dovnitř.“ Dorothy se objevila na schodech oblečená do kabátu, který byl jistě určen pro někoho mnohem většího. Na nohou měla šněrovací boty, na hlavě vlněný klobouk a na ruku rukavice, které se během praní pořádně srazily. „Něco si uženeš. Vždyť se na sebe podívej... Jsi promáčená na kost.“

Estherina uniforma byla skutečně úplně mokrá. Z vlasů jí crčely pramínky vody a stékaly jí po tvářích jako obrovské slzy.

Dorothy i teď dělala to, co jí šlo nejlépe, a starala se o Esther. Obě sestry ale věděly, že se jen snaží zamaskovat, co obě ve skutečnosti cítí. Děsily se okamžiku, kdy se budou muset rozloučit. O mamince už spolu nemluvily, a pokud na ni Esther myslela, pak s pohrdáním. Občas se přistihla, že trochu měkne, a cítila pokušení matce odpustit, ale pokaždé si připomněla její zradu a srdce se jí zase zatvrdilo.

Milovala jen Dorothy a nedokázala unést pomýšlení, že od ní bude odloučena.

„Dostala jsi adresu toho domu?“ zeptala se a úzkost jí poskakovala na dně žaludku jako tenisový míček.

„Mám ji v kapse... A hádej co, Esther.“ V očích starší sestry se rozhořely plamínky naděje. „Není to odsud daleko, dá se tam dojít

pěšky. To místo se jmenuje Beach Road... Je to hned za městskou radnicí. Ředitelka říkala, že tam budu dělat jedné rodině chůvu.“

Ani jedna ze sester pořádně nevěděla, jak jejich rodné město vypadá, vždyť většinu života strávily v Blakely, ale skutečnost, že Dorothyin nový domov leží nedaleko, přinesla Esther jistou úlevu.

„Napiš mi co nejdřív,“ prosila.

Ředitelka razila zásadu, že pokud si sirotci během vyučovacích hodin osvojí čtení a psaní, bude snazší jim najít nějaké zaměstnání.

Sestry se na sebe vědoucně podívaly. Od chvíle, kdy Sandra odešla, jim napsala pouze jednou a pak už o ní nikdy neslyšely. Psala, že se stala služebnou v domácnosti jistého právníka a jeho ženy.

Její dopis končil slovy:

„Pokud si myslíte, že po odchodu z Blakely bude život snazší, pak na to klidně zapomeňte. Komanduje mě tu každý – od kuchařky až po paní a její nanicovaté dcery. Jídla mi dávají poměrně dost, ale to jen proto, abych byla dost silná a mohla po nich všech uklízet.

Hrozně mi chybíte, ale nedivte se, pokud už nebudu psát. Nemám totiž žádný volný čas.“

Dorothy jí odepsala, ale žádná odpověď už nepřišla. Sandřino odmlčení ji zneklidňovalo a nechtěla se o ní bavit, ani když Esther naléhala. Mladší sestra se teď bála, že by se totéž mohlo stát i Dorothy.

„Napišu hned, jak to půjde,“ slibovala roztřesená Dorothy. Esther nedokázala poznat, jestli to je zimou, nebo strachy. „Za tři roky přijdeš na řadu ty. A přísahám, Esther, že nám najdu nový domov. Budeš zatím statečná?“

V hlavě se jí vynořila vzpomínka na chvíli, kdy ji maminka žádala o totéž. Ale tohle byla Dorothy, připomínala si Esther, a té bezmezně důvěřovala.

Sněhové vločky se mezi nimi začínaly sypat čím dál rychleji a Esther přikývla.